

ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ ΝΕΟΥ ΤΥΠΟΥ

Παραδείγματα «φυγής προς τα εμπρός» με σκοπό την επιβίωση
στο ανταγωνιστικό νέο τοπίο της αγοράς.

ΤΩΝ ΜΑΝΙΝΑΣ ΝΤΑΝΟΥ - ΣΕΜΙΝΑΣ ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

Το εργαστήριο είναι απαραίτητο για να διαφοροποιηθούν τα φαρμακεία από τα σούπερ μάρκετ. Εκεί φτιάχνονται βάμματα, έλαια, κρέμες και ομοιοπαθητικά σκευάσματα.

«Αν θέλουμε να επιβιώσουμε και να είμαστε ανταγωνιστικοί, πρέπει να διευρυνθούμε, αλλά και να εξειδικευθούμε. Να προσφέρουμε αυτό που δεν μπορεί να προσφέρει ο μη επιστήμονας.»

ΟΛΥΜΠΙΑ ΜΑΓΟΥΡΗ

X

ρειάζεται αυτοσυγκράτηση για να μπει σε ένα από αυτά τα μεγάλα, νέου τύπου φαρμακεία, που ξεφυτρώνουν σιγά-σιγά σε όλες τις περιοχές της Αθήνας, και να φύγεις μόνο με αυτό που είχες αρχικά σκοπό να αγοράσεις. Στα συνήθως πολλά τετραγωνικά τους μπορεί κανείς να βρει σχεδόν τα πάντα που αφορούν στην υγεία, την ευεξία ή την περιποίηση σώματος και προσώπου, πολλές φορές και βιολογικά τρόφιμα, φυτικά αρώματα, super foods, συμπληρώματα. Στη δική μου περίπτωση, μια τέτοια επίσκεψη, που ξεκίνησε για να καταλαγιάσω μια ενοχλητική ημικρανία με ένα κλασικό παυσίπονο, κατέληξε στο να φύγω με ένα ομοιοπαθητικό σκεύασμα που μου σύστησε η φαρμακοποιός (και το οποίο με ανακούφισε σύντομα), μία κρέμα προσώπου και ένα βάμμα πρόπολης για ένα ανοιξιιάτικο εξάνθημα που είχα παραμελήσει.

Την ώρα που ο κλάδος των φαρμακοποιών έχει πάρει φωτιά λόγω των αλλαγών που επέφερε το περίφημο πολυνομοσχέδιο -που πλέον είναι νόμος-, το οποίο, ανάμεσα στα άλλα, εντάσσει τα φάρμακα στο σούπερ μάρκετ, κάποιοι φαρμακοποιοί φαίνεται να έχουν βρει έναν άλλο δρόμο για να αντιμετωπίσουν την πρόκληση των καιρών: Διευρύνοντας τις δραστηριότητές τους, προσφέροντας αυτό που κανένα σούπερ μάρκετ δεν μπορεί να προσφέρει, δηλαδή επιστημονική συμβουλή και μεγάλη γκάμα όχι μόνο κλασικών φαρμάκων, δημιουργούν έναν πολυχώρο υγείας, ευεξίας και ομορφιάς, που φαίνεται να μη φοβάται τον ανταγωνισμό των πολυκαταστημάτων.

Διαφοροποίηση από τα κλασικά

Η Βασιλική Καλύβα διατηρούσε επί 17 χρόνια ένα φαρμακείο 40 τ.μ. στην οδό Ηρακλείτου στο Κολωνάκι. Τα τελευταία δύο χρόνια, εκείνη και ο σύζυγός της, Βασίλης Στεργίου, άρχισαν να οσμίζονται προς τα πού οδηγείται η κατάσταση, ότι έρχονταν αλλαγές στον κλάδο τους. Στο πίσω μέρος του μυαλού τους είχαν

ότι θα έπρεπε να δημιουργήσουν ένα μεγαλύτερο κατάστημα. Είχαν εντοπίσει τον σημερινό τους χώρο, 145 τ.μ., στη Σκουφά, αλλά το κόστος του ενοικίου ήταν αποτρεπτικό. Όταν τον τελευταίο χρόνο, λόγω της συνεχιζόμενης κρίσης, το ποσό μειώθηκε καθώς ο χώρος έμενε ξενοικιαστος, μεταφέρθηκαν. Τελικά άνοιξαν στις αρχές του περασμένου Νοέμβρη. «Το θέμα είναι να προλάβεις τις εξελίξεις. Στόχος μας ήταν να ξεφύγουμε αισθητικά από το κλασικό συνοικιακό φαρμακείο. Να μπαίνει ο πελάτης και να νιώθει ευχάριστα. Να μπορεί να κάνει αυθόρμητη αγορά, βλέποντας τα προϊόντα ωραία στημένα στα ράφια, και να εξυπηρετείται μόνος του χωρίς πίεση», λέει η ίδια.

Εδώ εργάζονται τώρα ακόμη δύο φαρμακοποιοί, δύο βοηθοί και μία αισθητικός. Μπορεί κανείς να βρει συμπληρώματα διατροφής, εναλλακτικές θεραπείες, ομοιοπαθητικά σκευάσματα, προϊόντα φυτοθεραπείας, συμπληρώματα διατροφής, οργανικά καλλυντικά και super foods (υπερτροφές), όπως κράνμπερι, γκότζι μπερι κ.ά. Τέλος, το φαρμακείο εκδίδει εποχικούς οδηγούς-περιοδικά με συμβουλές για διαίτα, τριχόπτωση, αλλεργίες.

«Ποτέ δεν εστιάζαμε καθαρά στη συνταγή. Η περιοχή δεν ευνοούσε κάτι τέτοιο. Τα τελευταία δύο χρόνια άνοιξαν στο δικό μας τετράγωνο 4 φαρμακεία. Σκέφτηκα ότι πρέπει να φροντίσουμε τον τζίρο μας και τη ζημία που θα έχουμε λόγω μειώσεων στα φάρμακα να την εξασφαλίσουμε διαφορετικά. Πάντα είχα στο μυαλό μου τη διαφοροποίηση. Ο πρωταρχικός στόχος ήταν η σωστή εξυπηρέτηση, η συμβουλή - και αυτό δεν αλλάζει. Και στα σούπερ μάρκετ να πάει ο πελάτης, αυτό παραμένει αναντικατάστατο για εμάς τους φαρμακοποιούς».

Εργαστήριο και ομοιοπαθητική

Έτσι σκεφτόταν από την αρχή και η Ολυμπία Μαγούρη, η οποία πριν από οκτώ χρόνια έκανε το μεγάλο βήμα και από ένα μικρό φαρμακείο στα

© ΣΟΦΙΑ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΗ

Η Βασιλική Καλύβα πίσω από τον πάγκο του διευρυμένου φαρμακείου της. Εκεί δουλεύουν άλλοι δύο φαρμακοποιοί, δύο βοηθοί, καθώς και μία αισθητικός.

Σπάτα αποφάσισε να μεταφερθεί σε μεγαλύτερο χώρο στον περιφερειακό της Λούτσας. «Ποτέ δεν ήθελα να είμαι φαρμακοπώλις. Γεννήθηκα στην Κωνσταντινούπολη και θυμάμαι ακόμα τις μυρωδιές από τα φάρμακα που φτιάχνονταν όταν έμπαινα σε ένα φαρμακείο. Αρχισα να ασχολούμαι με την ομοιοπαθητική, έκανα σεμινάρια, πήρα το δίπλωμα και έφτιαχνα σκευάσματα που τότε, στο μικρό φαρμακείο, χωρούσαν μόλις σε μία εργαλειοθήκη. Κι εκεί είχα εργαστήριο - δεν μπορώ να φανταστώ φαρμακείο χωρίς αυτό. Αλλά όνειρό μου ήταν να έχω κάποιο χώρο που να μου επιτρέπει να φτιάχνω περισσότερα, όπως εδώ, που έχουμε βάμματα, γεμμοθεραπευτικά, κρέμες... Αν θέλουμε να επιβιώσουμε και να είμαστε ανταγωνιστικοί, πρέπει να διευρυνθούμε, αλλά και να εξειδικευθούμε. Να προσφέρουμε αυτό που δεν μπορεί να προσφέρει ο μη επιστήμονας. Ταυτόχρονα -θέλουμε δεν θέλουμε- είμαστε και

επιχειρηματίες. Ξέραμε ότι το φάρμακο θα μπει στο σούπερ μάρκετ, γιατί αυτό επιτάσσει η διεθνής εμπορική πολιτική. Τι μπορούμε να κάνουμε για να αντεπεξέλθουμε; Να κάνουμε χρήση των γνώσεών μας. Έτσι εμπλούτισα το κατάστημά μου με παραφαρμακευτικά, καλλυντικά και εργαστήριο, που κανένα σούπερ μάρκετ δεν μπορεί να ανταγωνιστεί. Πρέπει να αντιμετωπίσουμε θετικά τις αλλαγές, όχι να επιμένουμε να είμαστε μόνοι μας και να μας προστατεύει το κράτος».

Διευρυμένο ωράριο και επιχειρηματικό άνοιγμα

Το φαρμακείο της έχει διευρυμένο ωράριο κάθε μέρα τα τελευταία δύο χρόνια, πράγμα που σημαίνει ότι η κ. Μαγούρη δουλεύει καθημερινά πλην Κυριακής από τις 8 το πρωί έως τις 11 το βράδυ. Μαζί της η κόρη της, επίσης φαρμακοποιός, και άλλα οκτώ άτομα που κάνουν βάρδιες. «Βίωσα τη μετάβαση από το μπακαλικάκι της

γειτονιάς στο σούπερ μάρκετ. Οσο καλούς συνδικαλιστές και αν είχαν τα μπακάλικα, δεν υπήρχε περίπτωση να σταματήσουν την αλλαγή. Θα μπορούσαν όμως να έχουν συνεταιριστεί, να ανοίξουν μεγαλύτερες μονάδες πολλοί μαζί, να βάλουν προϊόντα ποιότητας στα ράφια τους που δεν θα μπορούσαν να έχουν τα σούπερ μάρκετ. Αυτό πρέπει να κάνουμε κι εμείς. Για μένα το φαρμακείο του μέλλοντος θα είναι αυτό που θα δρα συμπληρωματικά στην πρωτοβάθμια περίθαλψη. Ο ασθενής θα μπορεί να πάρει τις πρώτες βοήθειες και τη συμβουλή που ο γιατρός δεν μπορεί τόσο συχνά να δώσει. Έχουμε τέτοια περιστατικά κάθε μέρα. Τα επείγοντα εξυπηρετούν με τρομακτικές καθυστερήσεις και ο κόσμος δεν έχει πια τα χρήματα να επισκέπτεται κάθε λίγο έναν ιδιώτη γιατρό. Έρχεται λοιπόν στον φαρμακοποιό, κι εμείς πρέπει να μπορούμε να τον εξυπηρετήσουμε». Είναι εύκολο όμως τώρα, που οι φαρμακοποιοί ζουν την κρίση και περιμένουν ακόμα χρωστούμενα από τα Ταμεία, να κάνουν ένα τέτοιο βήμα; «Μόνος του ο καθένας δεν μπορεί εύκολα, αν δεν είχε προβλέψει ότι έρχεται η λαίλαπα. Μπορεί όμως να συνεταιριστεί».

«Αν υπάρχουν ακόμα φαρμακεία

«Αν υπάρχουν ακόμα φαρμακεία που δουλεύουν με συνταγή και κουπόνια, αν δηλαδή το 90% του τζίρου τους είναι φάρμακο, τότε έχουν σοβαρό πρόβλημα.»

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΛΥΒΑ

που δουλεύουν με συνταγή και κουπόνια, αν δηλαδή το 90% του τζίρου τους είναι φάρμακο, τότε έχουν σοβαρό πρόβλημα», λέει η κ. Καλύβα. «Εμείς δεν έχουμε χρέη, γιατί από την αρχή διαφοροποιήσαμε τη βάση κίνησης. Δεν στηριχτήκαμε μόνο στο φάρμακο, αναπτύξαμε και άλλα κομμάτια, δεν ήταν αυτοσκοπός η συνταγή. Βοήθησε και η περιοχή, εδώ είμαστε γειτονιά. Οι παλιοί πελάτες μας ακολούθησαν, χάρηκαν που μέσα στην κρίση τολμήσαμε ένα επιχειρηματικό άνοιγμα».

Μιλήσαμε και με άλλους ιδιοκτήτες διευρυμένων φαρμακείων, οι οποίοι όμως θέλησαν να κρατήσουν την ανωνυμία τους λόγω αντιδράσεων που είχαν από συναδέλφους όταν δεν απήργησαν. Σταχυολογούμε ορισμένες από τις απόψεις τους: «Οι φαρμακοποιοί έχουν και αυτοί τα δίκια τους που αναστατώθηκαν, διότι το νομοσχέδιο αλλάζει πολλά πράγματα. Όμως κι εμείς ως Έλληνες δεν έχου-

με μάθει να συνεργαζόμαστε. Από εμάς έχουν φύγει τρεις φαρμακοποιοί και έχουν ανοίξει ο καθένας ένα φαρμακείο 30 τετραγωνικών. Με τα ίδια χρήματα, εάν συνεργάζονταν, θα μπορούσαν να φτιάξουν ένα κατάστημα μεγαλύτερο από το δικό μας».

«Δεν απεργήσαμε, όχι γιατί θέλουμε να διαφοροποιηθούμε ή να έχουμε απέναντί μας τους συναδέλφους μας, αλλά γιατί η απεργία είναι ένα παρωχημένο μέσο αντίδρασης που σπανίως φέρνει αποτελέσματα. Γιατί να ταλαιπωρήσω τους πελάτες μου - μια πολύ ευαίσθητη κατηγορία αφού είναι ασθενείς - και να τους στείλω απευθείας στο σούπερ μάρκετ;»

«Ο σύλλογος εκπροσωπεί το σύνολο. Αν όλοι ήθελαν να απεργήσουν εντάξει, όμως το κακό είναι ότι δεν δίνει τις σωστές κατευθύνσεις. Τα κλειστά επαγγέλματα τελείωσαν, οι αλλαγές θα έρχονταν, το ξέραμε αυτό. Θα μπορούσε να δώσει κίνητρα για συνεργασίες, να διαπραγματευ-

τεί με την κυβέρνηση, να ζητήσει άλλα πράγματα σε αντάλλαγμα αυτών που μας παίρνουν - όπως το δικαίωμα να τοποθετούμε και άλλα προϊόντα στα ράφια μας ή το δικαίωμα στη διαφήμιση, που σήμερα δεν έχουμε. Αντ' αυτού, το μόνο που κάνει είναι να προσπαθεί να διατηρήσει τα κερημένα. Το θέμα είναι να αντιμετωπίσεις την κατάσταση με σύγχρονο τρόπο, να δεις πώς μπορείς να επωφεληθείς από τις αλλαγές, ειδικά όταν ξέρεις ότι δεν υπάρχει περίπτωση να μην έρθουν. Δεν θέλουμε να είμαστε οι κακοί. Ο σύλλογος έχει παλέψει για να πάρουμε τα χρωστούμενα από τα Ταμεία, που είναι πολλά λεφτά. Οι φαρμακοποιοί έβαλαν πλάτη για τη δημόσια υγεία πέντε ολόκληρους μήνες, όταν εκτελούσαν συνταγές χωρίς να παίρνουν φράγκο. Όμως κι εμείς θέλουμε να δουλέψουμε. Κανονικά τα σούπερ μάρκετ έπρεπε να φοβούνται εμάς, όχι εμείς εκείνα». •

